

DOS INFANTS

He entrat a la casa i hi havia un gran silenci.

Era la vostra antiga casa, joves i pobres amics meus.

Us he conegut d'infants. He seguit el camí de la vostra vida fins que us trobareu en un dia bellíssim. Per un atzar, la vostra mare fou també testimoni del nostre dia més bell. Som gent de poble. Encara ens coneixem de debò, doncs. Potser és per això que n'estem contents de ser gent de poble.

Fa anys —pocs anys— tu Francesc em vas deixar entrar en el primer gran dol de la teva ànima: «És trist no tenir ja pare, tant jove», vas dir-me.

Avui, en tornar entrar a casa teva, enmig del gran silenci dels vostres infants, ens hem tornat a trobar. Ànima endins, el dolor havia obert novament el seu camí de tristesa. ¿Terrible camí?

Amb la vostra fe enmig del dolor, m'heu fet angoixar per tants altres joves d'avui que volen emmudir el crit de l'esperit. I van cridant, amb paraules d'un personatge de Camús, amb avanys de mort: «No tenim ànima. No volem tenir ànima!»

¿Quin és el camí més terrible?

* * *

Dos infants han deixat la vostra casa.

Han fet possible també un gran silenci d'amor i de germanor al nostre poble.

He entrat a l'església. Mn. Lluís volia fer cantar i el poble responia amb la veu trencada per una remor de protesta fonda. Per un moment ha semblat que el cant s'anava convertint en la fosca pregunta temuda: «¿Quin sentit té tot això?»

A fora el sol de Maig, la vida esclatant, la joia de viure.

A dintre, als peus del Crist, al costat dels petits infants adormits en els braços de Déu, han anat venint les respostes asseurenadores: la presència amiga de Mn. Tomàs, les paraules —tallants en la carn viva del dubte— de Mn. Manel, la greu, inexplicable, serenor de vosaltres dos...

El cant s'ha anat afermant, punyent de dolor però també gràvid d'esperança.

* * *

Josep i Xavier, petits amics meus, ajudeu-nos a retrobar el sentit ple de les nostres vides!

Marcel Galobart

Els pares dels que no s'esforcen

És un fet ineludible i, alhora, inquietant que els nostres adolescents no estudien. Parlo en general, com es pot suposar, admetent, amb molta satisfacció, les honroses excepcions, que només faltaria que no hi fossin. Malgrat tot, els nostres batxillers i altres estudiants que se'ls pot equiparar, no estudien. Aquesta afirmació no és de cap manera una pura apreciació personal, sinó un fet i ben comprovable. Només cal donar una ullada als butlletins de notes dels nostres centres d'ensenyament mitjà per adonar-se palesament dels desastres (notes baixes) que contenen amb abundància; dels quals desastres us donaran compte els pares d'aquests estudiants, que són els qui les han de firmar a cop de freqüents disgustos. D'això ja no n'estic tan segur; és més aviat una suposició de bona voluntat.

Aquest tema s'ha plantejat moltíssimes vegades des de fa uns quants anys. S'ha gastat molta tinta i molta saliva parlant de l'encert dels plans de batxillerat, de si són massa exigents, de si el calendari escolar conté masses dies de festa, etc. És possible que per aquest costat hi trobéssim una part de l'explicació que busquem. Però ara voldria fixar-me amb altres aspectes que no són menys importants i que tenim molt més al nostre abast. Els nostres estudiants no tan sols treuen males notes, sinó que no estudien. I la comprovació l'he feta, no a partir del resultat de les notes, sinó des de la taula del professor i la comparteixo amb altres companys professors, fins i tot de diferents centres, i amb alguns dels mateixos estudiants.

La poca afecció a l'estudi que observem es compagina plenament amb una manca bastant general de capacitat per tot el que pugui representar un esforç. Heus aquí un defecte seriós que acusa la formació dels nostres adolescents en un aspecte fonamental de la persona humana: l'esforç, sense el qual és impossible afrontar la vida amb alguna possibilitat d'èxit. Un punt, doncs, que cal tenir present per part de pares i educadors: l'educació dels infants per a l'esforç.

Avui hi ha molts pares que han estat gent molt treballada per la vida, que van ésser infants o adolescents durant la guerra o la post-guerra, o que han hagut d'emigrar de casa seva buscant els mitjans de vida en un altre lloc; és a dir, persones que han hagut de lluitar per a sobreviure. Aquests pares senten una temptació fortíssima: la de no voler que els seus fills pateixin com ells han hagut de patir. Deixar-se vèncer per la temptació equival a estar disposats a donar als seus fills tots els gustos i capricis que els passin per la barretina. «Ja hem sofert prou nosaltres, que no hagin de sofrir ells», diuen. I no s'adonen que estan cultivant un gandul, una persona ha d'encaixar els contratemps propis de la vida humana, que requereixen constantment un esforç, sense el qual ells no haurien reeixit.

Als nostres pares els va costar poc aquest aspecte de la nostra educació perquè ja anava involucrat dins el context social que ens va tocar viure, era el temps de les vaques primes. Però als pares d'avui això els resulta més complicat, no només perquè van una mica més feixucs de cartera, sinó també perquè l'ambient que es respira arreu afavoreix més de donar carta oberta als capricis, donat que existeixen més mitjans per a satisfer-los i és molt general la tendència a abocar-s'hi. Els mateixos pares sofreixen les primeres conseqüències del seu engany quan observen que els fills no agraeixen la seva actitud d'innegable bona fe, sigui perquè són incapaces de valorar l'esforç que no se'ls ha ensenyat o, una minoria, perquè s'adonen de la poca qualitat educadora de llurs progenitors.

Hem dit que l'ambient tampoc hi ajuda. Els mitjans de difusió de masses, que compten cada dia amb un nombre més elevat de devots, s'han convertit en un ressò perllongat de la necessitat de vendre que tenen les fàbriques productores de qualsevol cosa. I els entreteniments que aquests mitjans ofereixen al públic presenten moltes vegades un tipus de vida que no té res d'envejable si es mira amb l'afany de construir una societat més autèntica.

Cal que els pares d'avui siguin valents i desvetllin l'enginy i la iniciativa per a descobrir els mitjans vàlids que han d'ajudar-los en l'educació dels seus plançons, perquè aquests siguin cada dia més responsables del que tenen entre mans, per exemple del seu estudi.

Lluís Ferret